

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

MA TỪ THỊ MAI LY

**GIẢI PHÁP NHẢM HẠN CHẾ TÌNH TRẠNG
NỢ ĐONG VÀ TRỐN ĐÓNG BẢO HIỂM XÃ HỘI
Ở HUYỆN ĐỒNG HỖ, TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
Chuyên ngành: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN, NĂM 2014

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

MA TỪ THỊ MAILY

**GIẢI PHÁP NHẪM HẠN CHẾ TÌNH TRẠNG
NỢ ĐONG VÀ TRÓN ĐÓNG BẢO HIỂM XÃ HỘI
Ở HUYỆN ĐỒNG HỖ, TỈNH THÁI NGUYÊN**

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế
Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Đỗ Thị Bắc

THÁI NGUYÊN, NĂM 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan Luận văn kinh tế này do chính tôi nghiên cứu và thực hiện. Các thông tin, số liệu được sử dụng trong Luận văn là hoàn toàn chính xác và có nguồn gốc rõ ràng.

Học viên

Ma Từ Thị Mai Ly

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin gửi lòng biết ơn sâu sắc tới Cô giáo hướng dẫn **PGS.TS. Đỗ Thị Bắc**, người đã tận tình hướng dẫn và cho tôi những ý kiến định hướng quý báu giúp tôi thực hiện Luận văn.

Tôi gửi lời cảm ơn tới các thầy, cô giáo trong phòng Quản lý Đào tạo sau đại học, các thầy, cô giáo và toàn thể cán bộ Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh Thái Nguyên đã dìu dắt, truyền đạt những kiến thức quý báu để tôi áp dụng trong thực tiễn và quá trình hoàn thiện Luận văn.

Tôi xin gửi lời cảm ơn tới Ban Giám đốc BHXH tỉnh Thái Nguyên, BHXH huyện Đồng Hỷ đã tạo điều kiện cho tôi được đi học để nâng cao trình độ, động viên khích lệ và cung cấp số liệu quý báu.

Tôi xin gửi lời biết ơn đến gia đình, bạn bè đã động viên, khích lệ và ủng hộ trong suốt quá trình học tập vừa qua.

Học viên

Ma Từ Thị Mai Ly

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ	viii
DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ.....	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu của đề tài	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Những đóng góp mới của luận văn	4
5. Kết cấu của luận văn	4
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ NỢ ĐỌNG VÀ TRỐN ĐÓNG BẢO HIỂM XÃ HỘI.....	5
1.1. Những vấn đề lý luận cơ bản về BHXH	5
1.1.1. Khái niệm, bản chất và vai trò của BHXH	5
1.1.2. Chức năng và tính chất BHXH	9
1.2. Cơ sở lý luận về nợ đọng và trốn đóng BHXH	11
1.2.1. Thu BHXH	11
1.2.2. Vấn đề nợ đọng và trốn đóng BHXH	17
1.3. Các nhân tố ảnh hưởng đến nợ đọng và trốn đóng BHXH.....	19
1.4. Kinh nghiệm hạn chế tình trạng nợ đọng, trốn đóng BHXH của một số nước trên thế giới và ở Việt Nam	20
1.4.1. Kinh nghiệm hạn chế tình trạng nợ đọng và trốn đóng BHXH của một số nước trên thế giới	20
1.4.2. Kinh nghiệm nhằm hạn chế tình trạng nợ đọng và trốn đóng BHXH ở Việt Nam.....	22
1.4.3. Bài học kinh nghiệm rút ra về hạn chế tình trạng nợ đọng và trốn đóng BHXH	26
<i>Số hóa bởi Trung tâm Học liệu</i>	
http://www.lrc-tnu.edu.vn/	

Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	27
2.1. Các câu hỏi nghiên cứu của đề tài	27
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	27
2.2.1. Chọn địa điểm nghiên cứu	27
2.2.2. Thu thập số liệu	28
2.2.3. Phương pháp phân tích.....	31
2.2.4. Các chỉ tiêu phân tích.....	32
Chương 3. THỰC TRẠNG NỢ ĐỘNG VÀ TRÓN ĐÓNG BẢO HIỂM XÃ HỘI Ở HUYỆN ĐỒNG HỖ	33
3.1. Khái quát về tình hình tự nhiên, kinh tế - xã hội huyện Đồng Hỷ.....	33
3.1.1. Điều kiện tự nhiên huyện Đồng Hỷ.....	33
3.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội huyện Đồng Hỷ	33
3.1.3. Đánh giá thuận lợi và khó khăn trong hạn chế tình trạng nợ đọng và trón đóng BHXH ở huyện Đồng Hỷ	34
3.2. Thực trạng nợ đọng và trón đóng BHXH	34
3.2.1. Tổ chức hệ thống BHXH huyện Đồng Hỷ.....	34
3.2.2. Thu BHXH ở BHXH huyện Đồng Hỷ.....	41
3.2.3. Thực trạng nợ đọng và trón đóng BHXH ở huyện Đồng Hỷ	53
3.3. Các nhân tố ảnh hưởng đến nợ đọng và trón đóng BHXH ở huyện Đồng Hỷ.....	66
3.3.1. Nhận thức, ý thức, tâm lý, thói quen của NLĐ và NSDLĐ.....	66
3.3.2. Tốc độ tăng kinh tế và thu nhập bình quân đầu người.....	67
3.3.3. Qui mô DN	68
3.3.4. Công tác thanh tra, kiểm tra của các cấp chính quyền	69
3.4. Đánh giá chung về tình trạng nợ đọng và trón đóng BHXH ở huyện Đồng Hỷ tỉnh Thái Nguyên	72
3.4.1. Những mặt đạt được	72
3.4.2. Những mặt còn hạn chế.....	72
3.4.3. Nguyên nhân của những hạn chế:	72

Chương 4. GIẢI PHÁP NHẪM HẠN CHẾ TÌNH TRẠNG TRÓN ĐÓNG VÀ NỢ ĐÓNG BẢO HIỂM XÃ HỘI Ở HUYỆN ĐỒNG HỖ	73
4.1. Những quan điểm, định hướng, mục tiêu hạn chế tình trạng nợ đọng và trón đóng BHXH ở huyện Đồng HỖ	73
4.1.1. Những quan điểm hạn chế tình trạng nợ đọng và trón đóng BHXH ở huyện Đồng HỖ	73
4.1.2. Những định hướng hạn chế tình trạng nợ đọng và trón đóng BHXH ở huyện Đồng HỖ	73
4.1.3. Những mục tiêu hạn chế tình trạng nợ đọng và trón đóng BHXH ở huyện Đồng HỖ	73
4.2. Giải pháp nhằm hạn chế tình trạng nợ đọng và trón đóng BHXH ở huyện Đồng HỖ	74
4.2.1. Tăng cường vai trò lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy Đảng, chính quyền huyện Đồng HỖ	74
4.2.2. Nhóm giải pháp liên quan đến tổ chức thực hiện	75
4.2.3. BHXH huyện phối hợp với các cơ quan chức năng liên quan	82
4.2.4. Thực hiện tốt công tác thi đua, khen thưởng	83
4.3. Kiến nghị	83
4.3.1. Đối với Nhà nước	83
4.3.2. Kiến nghị với Bảo hiểm xã hội Việt Nam	84
4.3.3. Đối với BHXH tỉnh Thái Nguyên	84
4.3.4. Đối với BHXH huyện Đồng HỖ	84
4.3.5. Kiến nghị với cấp ủy, chính quyền địa phương	85
KẾT LUẬN	86
TÀI LIỆU THAM KHẢO	88
PHỤ LỤC	91

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

BHTN	:	Bảo hiểm thất nghiệp
BHXH	:	Bảo hiểm xã hội
BHYT	:	Bảo hiểm y tế
DN	:	Doanh nghiệp
DNNN	:	Doanh nghiệp nhà nước
HCSN	:	Hành chính sự nghiệp
HTX	:	Hợp tác xã
KDCT	:	Kinh doanh cá thể
NCL	:	Ngoài công lập
NSNN	:	Ngân sách nhà nước
SDLĐ	:	Sử dụng lao động

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1.	Số lượng người và các địa điểm điều tra	30
Bảng 3.1:	Số lao động và số đơn vị tham gia BHXH bắt buộc tại BHXH huyện Đồng Hỷ giai đoạn 2011-2013	47
Bảng 3.2:	Số đơn vị tham gia BHXH theo khối quản lý 2011-2013	48
Bảng 3.3:	Số lao động tham gia BHXH theo loại hình DN, tổ chức	49
Bảng 3.4:	Số tiền phải thu BHXH phân theo khối loại hình DN, tổ chức	49
Bảng 3.5:	Số tiền thu BHXH của huyện Đồng Hỷ 2011-2013	50
Bảng 3.6:	Kết quả thu BHXH theo loại hình DN, tổ chức	51
Bảng 3.7:	Kết quả số nợ phải thu và nợ đọng BHXH năm 2011-2013	53
Bảng 3.8:	Số tiền nợ đọng Bảo hiểm xã hội theo khối quản lý	54
Bảng 3.9:	Các đơn vị nợ Bảo hiểm xã hội kéo dài ở huyện Đồng Hỷ	55
Bảng 3.10:	Kết quả rà soát tình hình tham gia Bảo hiểm xã hội	56
Bảng 3.11:	Số DN, tổ chức trốn đóng BHXH ở huyện Đồng Hỷ	57
Bảng 3.12:	Lao động trốn đóng BHXH ở huyện Đồng Hỷ	58
Bảng 3.13:	Số tiền trốn đóng BHXH ở huyện Đồng Hỷ	58
Bảng 3.14:	Kết quả kiểm tra các DN 2011-2013	59
Bảng 3.15:	Kết quả kiểm tra liên ngành tại các DN 2011-2013	59
Bảng 3.16:	Kết quả kiểm tra chấp hành luật BHXH ở một số DN	59
Bảng 3.17:	Bảng tổng hợp mức độ hiểu biết của CSDLĐ về pháp luật Bảo hiểm xã hội đối với 50 DN điều tra	67
Bảng 3.18:	Bảng tổng hợp thu nhập bình quân của NLĐ tại 50 DN điều tra	67
Bảng 3.19:	Tổng hợp điều tra số lao động tại 50 DN	68
Bảng 3.20:	Bảng tổng hợp tình hình thanh tra, kiểm tra công tác thực hiện Luật Bảo hiểm xã hội tại các DN	69
Bảng 3.21:	Ma trận SWOT	70

DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ

Sơ đồ 3.1: Hệ thống BHXH Việt Nam	36
Sơ đồ 3.2: Hệ thống tổ chức bộ máy hoạt động của BHXH huyện Đồng Hỷ	39
Sơ đồ 3.3: Quy trình quản lý tiền thu BHXH	47

DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ

Biểu đồ 3.1: Số thu BHXH của huyện Đồng Hỷ giai đoạn 2011-2013	51
--	----